

حکمرانی نظام نوآوری ایران

در این مطلب یکی از مقالات نظام نوآوری ایران بررسی شده است. این مقاله تحت عنوان "تحلیل حکمرانی نظام نوآوری ایران بر پایه چرخه سیاست‌گذاری نوآوری" می‌باشد. هدف اصلی مقاله، بررسی وضعیت فعلی حکمرانی نظام نوآوری ایران و شناسایی چالش‌ها و نقاط ضعف آن است. برای این منظور، از مدل مفهومی حکمرانی نظام نوآوری استفاده شده که شامل فرآیندهای سیاست‌گذاری، تعیین اولویت‌ها، طراحی و پیاده‌سازی برنامه‌ها و ارزیابی و یادگیری می‌باشد.

یافته‌های کلیدی:

۱. **رویکرد غالب در سیاست‌گذاری نوآوری ایران:** رویکرد غالب در ایران، رویکرد خطی است که بر عرضه علم و فناوری متمرکز است و به ابعاد سیستمی و کل‌نگر نوآوری توجه کمتری دارد. این رویکرد باعث شده است که بخش عمده‌ای از سیاست‌ها به سمت افزایش بودجه‌های تحقیقاتی و تخصیص آن معطوف شود، در حالی که بخش صنعتی و یادگیری مبتنی بر نوآوری مورد غفلت قرار گرفته است.

۲. **سبک حکمرانی:** سبک حکمرانی نظام نوآوری ایران، سبک دستوری و سلسله‌مراتبی است که در آن دولت نقش اصلی را ایفا می‌کند و مشارکت ذینفعان مختلف مانند بخش صنعت و دانشگاه‌ها کم است. این سبک حکمرانی باعث شده است که تعاملات افقی و عمودی بین نهادهای مختلف به خوبی شکل نگیرد.

۳. **فرآیند سیاست‌گذاری:** در فرآیند تعیین اولویت‌ها و سیاست‌ها، یکپارچگی افقی و عمودی بین نهادهای سیاست‌گذار وجود ندارد. همچنین، در فرآیند طراحی و پیاده‌سازی برنامه‌ها، ارتباط بین سیاست‌های کلان ملی و برنامه‌های اجرایی ضعیف است. در بخش ارزیابی و یادگیری نیز نهادهای تخصصی برای ارزیابی سیاست‌ها و برنامه‌های نوآوری وجود ندارد.

۴. **چالش‌های اصلی:** چالش‌های اصلی نظام نوآوری ایران شامل عدم یکپارچگی سیاست‌ها، ضعف در مشارکت ذینفعان، نبود نهادهای تخصصی برای ارزیابی و یادگیری، و عدم توجه به ابعاد سیستمی و کل‌نگر نوآوری است.

پیشنهادات:

۱. **تغییر رویکرد سیاست‌گذاری:** حرکت از رویکرد خطی به سمت رویکرد سیستمی و کل‌نگر در سیاست‌گذاری نوآوری.

۲. **تقویت مشارکت ذینفعان:** افزایش نقش بخش صنعت و دانشگاه‌ها در فرآیند سیاست‌گذاری و اجرای برنامه‌های نوآوری.

۳. **ایجاد نهادهای تخصصی:** ایجاد نهادهای تخصصی برای ارزیابی و یادگیری از سیاست‌ها و برنامه‌های نوآوری.

۴. **یکپارچه‌سازی سیاست‌ها:** ایجاد یکپارچگی افقی و عمودی بین نهادهای سیاست‌گذار و تقویت هماهنگی بین بخش‌های مختلف.

۵. **توسعه نظام یادگیری سیاستی:** ایجاد نظام یادگیری سیاستی برای استفاده از تجربیات گذشته و بهبود فرآیند سیاست‌گذاری.

در نهایت، مقاله تاکید می‌کند که برای بهبود حکمرانی نظام نوآوری ایران، نیاز به تغییرات ساختاری و رویکردی اساسی در سیاست‌گذاری و اجرای برنامه‌های نوآوری وجود دارد.

علاقه مندان برای اطلاعات بیشتر به منبع زیر مراجعه نمایند:

- تحلیل حکمرانی نظام نوآوری ایران بر پایه چرخه سیاست‌گذاری نوآوری، حجت اله حاجی حسینی و همکاران فصلنامه علمی-پژوهشی سیاست علم و فناوری، سال چهارم شماره ۱، پاییز ۱۳۹۰